

1^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΕΓΑΡΩΝ

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2011-2012

ΣΤΟ ΒΟΥΡΚΟ...ΤΟ ΒΟΥΡΚΑΡΙ;

Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και δεδομένης της ένταξής μας στο εθνικό περιβαλλοντικό δίκτυο με τίτλο «Τα μονοπάτια του νερού» η περιβαλλοντική ομάδα του 1^{ου} Γυμνασίου Μεγάρων αποφάσισε μετά τον χείμαρρο των Μύλων στην περιοχή του Αλεποχωρίου και την περσινή επίσκεψη στην Κάτω Ιταλία, να ασχοληθεί φέτος με έναν άλλο οικολογικό θησαυρό της περιοχής μας το Βουρκάρι της Αγίας Τριάδας Μεγάρων, που αποτελεί έναν αξιοθαύμαστο υγρότοπο για την ευρύτερη περιοχή και τόσο παραμελημένο ταυτόχρονα παρόλες τις προσπάθειες των ανθρώπων που προσπαθούν να το προστατεύσουν θεσμικά και λειτουργικά. Για αυτό τον λόγο ο τίτλος του θέματος μας είναι:

Στο «βούρκο» το Βουρκάρι?

Στόχος μας είναι η ενημέρωση, η δράση και η συμβολή μας στην επίλυση των προβλημάτων αλλά και της προστασίας του χώρου μέσα από θετικές αλλά και αντιθετικές δραστηριότητες. Η ευαισθητοποίηση των μαθητών είναι η «μαγιά» του μέλλοντος αλλά και του παρόντος αφού η εμπειρία, η γνώση και το βίωμα είναι ικανά να βοηθήσουν την θετική δράση αλλά και να ανατρέψουν τακτικές επιζήμιες στον σχολικό, οικογενειακό αλλά και ευρύτερα κοινωνικό χώρο των μαθητών.

Έτσι λοιπόν:

[Προσεγγίσαμε το θέμα μέσα από τις παρακάτω διαστάσεις:](#)

1. Την αξία των υγροβιότοπων στην ποιότητα της ζωής και την διατήρηση ισορροπίας της πανίδας και χλωρίδας.
2. Την αξία των υγροτόπων στην ζωή των κοντινών οικισμών-πόλεων και τους κίνδυνους από την καταστροφή τους.
3. Έρθαμε σε επαφή με τον περιβάλλοντα χώρο του υγροτόπου και το οικοσύστημά του, και κάναμε αναγνώριση της υπάρχουσας χλωρίδας και πανίδας
4. Αξιολογήσαμε την αισθητική σημασία του υγροτόπου και η συμβολή του στην οικονομική κατάσταση της παρακείμενης περιοχής με εναλλακτικούς ή συμβατικούς τρόπους
5. Μελετήσαμε την ρύπανση-μόλυνση των νερών τους και επίπτωση στο οικοσύστημα-την υγεία και την οικολογική ισορροπία του χώρου

Παιδαγωγικοί μας στόχοι ήταν:

1. να κατανοήσουν οι μαθητές την αξία των υδροτόπων και των οικοσυστημάτων τους
2. να έρθουν σε επαφή με το οικοσύστημα και να εκτιμήσουν την σημασία του στην περιοχή που ζουν αλλά και στον πλανήτη γενικότερα μέσω της μετανάστευσης των αποδημητικών πουλιών αλλά και της χρησιμότητας και της αναγκαιότητας ύπαρξής τους
3. να προβληματιστούν με την πιθανή ή φανερή ρύπανση-μόλυνση και την επίπτωσή τους στην κοντινή περιοχή αλλά και ευρύτερα στην περιοχή αλλά και στην οικονομία της
4. να συνεργαστούν ώστε να προτείνουν λύσεις για την προστασία των υδροτόπων και την βιώσιμη ανάπτυξή τους και να καταθέσουν τις προτάσεις τους στους αρμόδιους φορείς, τοπικούς ή προστασίας.
5. να κατανοήσουν την σημαντικότητα των υδροτόπων αλλά και τον ουσιαστικό ρόλο που μπορούν να παίξουν στην αισθητική αλλά και την οικονομική την αξιοποίηση των περιοχών.

Επίσης συνδέσαμε το πρόγραμμα με άλλα γνωστικά αντικείμενα, όπως :

1. **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ:** αναζήτηση πληροφοριών για την σημασία των υδροτόπων, την προστασία τους και την σημασία για το οικοσύστημα-δημιουργία αφίσας, κολάζ και επεξεργασία κειμένων και φωτογραφιών
2. **ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ:** συνεργασία για την διδαχή κοντινών οικοσυστημάτων και της κλιματικής αλλαγής με πρωταγωνιστή το νερό και τα πτηνά, την ποιότητά του -συσχέτιση με την οικονομική κατάσταση και ευμάρεια των παρακείμενων περιοχών, όπως και την διατήρηση της οικολογικής ευαισθησίας, σύγκριση των περιοχών στο πέρασμα του χρόνου, επιπτώσεις από τις αλλαγές.
3. **ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:** άσκηση, αναψυχή, υγεία στις παρακείμενες περιοχές, παρατήρηση των πτηνών, δημιουργία πάρκου.
4. **ΙΣΤΟΡΙΑ:** ιστορία του παρακείμενου βυζαντινού τείχους και τουριστική αξιοποίηση του σε σχέση με τον υδροβιότοπο.

Οι δράσεις της ομάδας εκτός από συλλογή πληροφοριών από το διαδίκτυο, τους φορείς και την μελέτη πεδίου, εμπεριέχει επισκέψεις και ενημέρωση από ειδικευμένους φορείς όπως :

1. τον φορέα προστασίας Βουρκαρίου
2. το περιβαλλοντικό μουσείο Στυμφαλίας
3. την Ελληνική Ορνιθολογική εταιρεία και το Πάρκο Τρίτση
4. τον Οικοπεριηγητή και τον φορέα προστασίας στην λίμνη Κερκίνη
5. το Κέντρο Πληροφόρησης του Δέλτα Έβρου
6. φορείς των ορυχείων στην περιοχή της Φιλιπούπολης στην Νότια Βουλγαρία.

Η εξέλιξη του προγράμματος είχε ως εξής:

1.συνάντηση ομάδας

2.επιλογή θέματος

3.καθορισμός υποθεμάτων

4.χωρισμός ομάδων εργασίας

5.αποτύπωση σε φύλλα εργασίας

6.ανταλλαγή απόψεων για την οικολογική σημασία της ύπαρξης των υγροτόπων

7.επίσκεψη και περπάτημα στον υγρότοπο του Βουρκαρίου

-περπάτημα στην παρακείμενη περιοχή και αναγνώριση των χαρακτηριστικών της και ασκήσεις προσανατολισμού-αναγνώριση των πτηνών, τι μας εντυπωσιάζει, τι μας προκαλεί ευχαρίστηση στην ιδέα, στην θέα και στην συμμετοχή σε δραστηριότητες κοντά στον υγρότοπο : παρατήρηση της οικολογικής κατάστασης του, καταγραφή προβλημάτων (απορρίμματα, ανθρώπινες δραστηριότητες), πως θα θέλαμε να είναι το οικείο οικοσύστημα και γιατί-ποιες είναι οι παρεμβάσεις που μπορούμε να κάνουμε-ποιες οικονομικές δραστηριότητες υπήρχαν στην περιοχή βάσει των κτισμάτων που υπάρχουν και ποιες μπορούν να δημιουργηθούν έτσι ώστε να αναπτυχθεί και να προστατευθεί. Επεξεργασία στοιχείων και εξαγωγή συμπερασμάτων

8.συλλογή στοιχείων για την λίμνη Κερκίνη

9. συλλογή στοιχείων για το δέλτα του Έβρου, καταγραφή χλωρίδας και πανίδας

10.αξιολόγηση της εμπειρίας βάση των συναισθημάτων και των γνώσεων που μας γεννά η επαφή με την φύση για τον υγρότοπο του Βουρκαρίου

11.οργάνωση δραστηριοτήτων για τον καταμερισμό εργασίας

12. δεύτερη επίσκεψη στον υγρότοπο και καθαρισμός του

13.δημιουργία ημερολογίων και λαχνών με την συμπαράσταση των καταστημάτων της πόλης και ευρύτερων επιχειρήσεων, όπως και του Δήμου Μεγάρων αλλά και του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, επίσης χορηγών επαγγελματιών και ιδιωτών

14. εκπαιδευτική επίσκεψη στην λίμνη Κερκίνη

Θετικές εικόνες από κάθε περιοχή και κυρίως από την λίμνη Κερκίνη που αποτελεί την πιο καθαρή τεχνητή λίμνη με την μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη λόγω της θετικής και

αποτελεσματικής εκμετάλλευσης του οικολογικού της πλούτου με ισορροπημένη προστασία του χώρου αλλά και αξιοποίηση

15.εκπαιδευτική επίσκεψη στο δέλτα του ποταμού Έβρου

ξενάγηση και καταγραφή στοιχείων για την ιστορία του ποταμού και του δέλτα του αλλά και την τωρινή του κατάσταση-συλλογή υλικού για μελέτη(έντυπο, φωτογραφίες, βιντεοσκοπήσεις, φύλλα εργασιών)- όπως και ξενάγηση στο δέλτα από τοπικούς φορείς- επίσκεψη

16. εκπαιδευτική επίσκεψη στη βιομηχανική περιοχή της Φιλιπούπολης ,

όπου επιτελείται μεγάλη ρύπανση του ποταμού Έβρου που είναι ο μεγαλύτερος των Βαλκανίων με το πιο σημαντικό δέλτα ποταμού των Βαλκανίων και ίσως ο πιο ρυπογόνος και μολυσμένος από την περιοχή της Βουλγαρίας.

Προετοιμασία της επίσκεψης: διαδικαστικά θέματα, βιβλιογραφική έρευνα και έρευνα στο διαδίκτυο για πληροφοριακό υλικό σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και τους ανθρώπους της περιοχής- σύνδεση με την αγροτική δραστηριότητα των γειτονικών λαών

- στην αγροτική περιοχή της Φιλιπούπολης και με την εξόρυξη ορυκτών και εξέταση των συνθηκών ρύπανσης του ποταμού, συζήτηση για την αποφυγή μόλυνσης ή ρύπανσης στο μέλλον με πιθανές λύσεις-

έρευνα πεδίων και μελέτη των χαρακτηριστικών της κάθε περιοχής και μετά σύγκριση των αποτελεσμάτων αλλά και συμπεράσματα για την αποφυγή καταστροφής τους

17. συλλογή όλων των πληροφοριών και του βιωματικού υλικού από τις επισκέψεις και κατανομή του για αξιολόγηση και εξέταση των παραγόντων παρέμβασης μας στην προστασία του φυσικού πλούτου, αλλά και στην αξιοποίηση του.

18. προτάσεις από την περιβαλλοντική ομάδα στον τοπικό τύπο και στο Δήμο Μεγαρέων για την προστασία του υγροτόπου του Βουρκαρίου και ανάρτηση των προτάσεών μας στην ιστοσελίδα του φορέα προστασίας του υγρότοπου

19.φτιάξαμε ένα τεράστιο κολλάζ με τις δραστηριότητες και φωτογραφικό υλικό αλλά και τα κυριότερα στοιχεία για την κάθε περιοχή και δραστηριότητα το οποίο έχει αναρτηθεί στην είσοδο του σχολείου

20.φτιάξαμε επίσης ένα δεύτερο κολλάζ εργασιών ,μόνο για τον υγροβιότοπο του βουρκαρίου, το οποίο επίσης είναι αναρτημένο στην είσοδο του σχολείου, στον τοίχο.

Ευελπιστούμε ότι οι δράσεις , οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματά τους θα γίνουν φως και δρόμος ικανός για δημιουργικότερη συνεργασία και διαβίωση στο τώρα και στο διηνεκές για τους μαθητές, τους δασκάλους, τους γονείς, την κοινωνία, τους φορείς....

Η περιβαλλοντική ομάδα του 1^{ου} Γυμνασίου Μεγάρων είχε τυπική συμμετοχή 25 μαθητών/μαθητριών και άτυπα τουλάχιστον 100, αφού συμμετείχαν σε πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες και ως εκ τούτου θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο μια μικρή ομάδα να ανταποκριθεί. Δουλέψαμε με αυτή την συμμετοχή έτσι ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε κάθε μαθητή/τρια να συμμετάσχει και να προσφέρει κατά την ικανότητα και δυνατότητά του/της.

Παραθέτουμε τα δηλωμένα ονόματα της βασικής ομάδας, με ένα τεράστιο ευχαριστώ και θαυμασμό στο ζήλο και την προσπάθεια των υπολοίπων.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΜΗΜΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΜΗΜΑ
ΛΑΓΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Β2	ΧΑΤΖΗ ΖΑΦΕΙΡΙΑ	Γ4
ΓΚΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	Β2	ΑΓΛΑΙΑ ΣΟΥΝΤΗ	Γ4
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	Γ3	ΜΩΡΑΙΤΗ ΝΙΚΗ	Γ3
ΜΠΙΜΠΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Γ3	ΜΩΡΑΙΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Γ3
ΓΚΟΒΕΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Γ1	ΔΡΕΝΗ ΜΑΡΙΑ	Γ1
ΖΟΥΜΠΟΥΡΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Γ1	ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΑΒΒΙΝΑ	Γ1
ΓΚΟΣΔΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ	Γ1	ΜΠΙΜΑ ΑΘΗΝΑ	Γ3
ΖΟΥΜΠΟΥΡΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	Γ2	ΒΑΙΟΠΟΥΛΟΥ ΝΑΤΑΛΙΑ	Γ1
ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	Γ4	ΓΙΩΤΑ ΕΛΕΝΗ	Γ1
ΚΑΛΛΙΟΥΠΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	Γ2		
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗΣ	Β5		
ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΝΙΚΟΣ	Γ3		
ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	Γ4		
ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ	Γ4		
ΑΡΝΑΟΥΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Γ1		
ΓΚΟΒΕΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣ.	Γ1		